

2 (242).
KARAPET TOZLUYAN'IN HİKÂYESİ
(1903, Zeytun doğumlu)
KİLİKYA KATLIAMI

Sultan Hamit tahtında otuz üç sene oturdu; 1908 yılında "Hürriyet, adalet, okuvet, müsavat millete"* dedi; yani hepimiz beraber, kardeşçe yaşayacağız. Fakat, üç ay geçmeden katliam emri verdi. Kilikya'daki Hacı, Dört Yol, Adana, Sis ve diğer yerlerde yaşayan Ermenileri katletmeye başladılar. Üç gün içerisinde otuz bin Ermeni katlettiler.

O katliam Maraş'a yaklaştı.

Bizim Zeytunlular Kilikya Ermenilerinin katledildiğini duyunca, önderler Maraş'taki Türk Hükümeti'ne haber göndererek dediler ki "Olmaya ki Maraş'ın içinde bir Ermeninin kılına dokunasınız, yoksa gelir, Maraş şehrini tamamıyla ateşe veririz.

Türk yöneticiler Zeytunlulardan korkup katliamı durdurdular. İşte o dönemdedir ki şu şarkı çıktı:

"Katliam amansız, Ermeniler ağlasın,
Çöle döndü muhteşem Kilikya..."**

* 1908 yılında Osmanlı Türkiyesi'nin "Anayasası" kabul edildi. O "Anayasa"nın sloganı "Özgürlük, adalet, kardeşlik, millete eşitlik" idi.

** Bu şarkının tamamını görmek için bizim "Kilikya, batı Ermenilerinin sözlü gelenekleri", Yerevan, 1994, sayfa 173-174 kitabımıza, ayrıca bu kitabın Tarihi Şarkılar bölümüne bakınız.